

Nr 667

Av herr **Nelander m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 47, angående vissa anslag ur kyrkofonden m. m.*

(Lika lydande med motion nr 562 i Första kammaren)

I propositionen nr 47 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen ett anslag å 50 000 kronor till Svenska diakonsällskapet för dess verksamhet vid Sköndalsinstitutet i vad avser utbildning av kyrkokantorer. Beloppet räcker inte för detta ändamål. Kostnaderna för utbildningen av kyrkokantorer beräknas nämligen för budgetåret 1961/62 uppgå till 90 454 kronor varav institutet emellertid erhåller i elevavgifter 7 500 kronor. Men det i propositionen upptagna anslaget blir en god hjälp vid utbildningen till dessa speciella kyrkomusikertjänster.

I likhet med vad som framfördes i motionerna I: 597 och II: 737 vid föregående års riksdag vill vi här framhålla, att Svenska diakonsällskapet jämväl bedriver en omfattande social utbildningsverksamhet och en kyrkokameral utbildningsverksamhet. Båda dessa utbildningslinjer kan föra fram till diakonexamen.

I den sociala utbildningen deltagar under detta läsår 98 studerande, och i den kamerala utbildningen deltagar 9 studerande. Därtill kommer eleverna vid församlingslinjen och vid den allmänna inledande kursen, vilka utgör 45 studerande. Institutet har alltså under detta läsår sammanlagt 152 studerande, inklusive eleverna på den kyrkomusikaliska linjen.

Utbildningen på den sociala linjen, som är en socionomutbildning, har allmänt erkänts såsom mycket kvalificerad, och kungl. arbetsmarknadsstyrelsen har i sin prognos för socialutbildningen (Ser. S nr 6/1959, Lan. II A av den 1/12 1959 sid. 38) räknat med att Sköndalsinstitutet kommer att täcka en icke oväsentlig del av behovet av utbildade socialarbetare — omkring 35 nyexaminerade per år. Av dessa är de flesta manliga, vilket betyder att huvudparten kvarstår i socialt arbete under hela sin tjänstetid. Avgången är väsentligt mindre än bland de kvinnliga.

För närvarande finns i landet ca 300 socialarbetare i arbete, vilka utbildats vid Sköndalsinstitutet.

Såväl statliga som kommunala myndigheter har en välvillig inställning till den arbetskraft, som utbildas vid Sköndalsinstitutet. Från olika håll vitsordas att institutets sociala linje är likvärdig med socialinstitutets.

Kostnaderna för denna utbildning har hittills helt bekostats av medel som institutet erhållit genom kollektor och gåvor. Under senare år har institutet emellertid fått vidkännas avsevärda underskott för sin utbildnings-

verksamhet. Underskottet uppgick år 1958 till 94 293 kronor och år 1959 till 120 660 kronor. Även för år 1960 torde underskottet bli av liknande storleksordning. Lärarlönerna vid institutet uppgår, exklusive lönerna för kyrkomusikaliska linjen, för innevarande år till ca 242 000 kronor (se bilaga). Hela budgeten för institutets utbildningsverksamhet, exklusive kyrkomusikaliska linjen, beräknas för läsåret 1961/62 (budgetåret 1961/62) till 316 772 kronor. Underskottet beräknas till ca 129 000 kronor, exklusive den kyrkomusikaliska utbildningen.

Departementschefens framhållande av "att diakonien utgör en gren av den frivilliga kyrkliga verksamheten, vilken huvudsakligen uppbäres av kyrkfolkets offervilja" är helt riktigt. I den mån ett institut sådant som detta i icke ringa grad medverkar till att fylla det stora samhällseliga behovet av socialarbetare måste motiven för statsbidrag till detta utbildningsändamål anses motiverat.

Diakoniens ställning i den kyrkliga verksamheten torde komma att närmare klargöras i det förslag till ny församlingsstyrelselag, som är att förvänta under vårriksdagen, samt i den utredning i frågan, som framlägges till nästa kyrkomöte.

Vi vill föreslå, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en undersökning för utrönande av i vilken mån diakonsällskapet kan anses berättigat till anslag för bestridande av lärarlöner vid dess Sköndalsinstitut, varvid liknande normer bör tillämpas som vid jämförbara enskilda utbildningsanstalter.

Diakonsällskapet har i sin tjänst anställda tre prästerliga befattningshavare, varav en är direktor för sällskapets verksamhet enligt av Kungl. Maj:t fastställda stadgar, en är studierektor för utbildningsverksamheten samt ytterligare en präst, vars arbetsuppgifter redovisas här nedan.

Direktor har att leda och ansvara för all sällskapets verksamhet, innefattande såväl den rent administrativa verksamheten som pastoralvården inom sällskapets olika verksamhetsgrenar.

Studierektor har att dels leda arbetet inom utbildningsverksamheten, dels delta i den pastoralavården inom institutionen. Den tredje prästmannen har att delta i pastoralvården vid diakonsällskapets sjukhem, delta i viss undervisning vid skolan samt ansvara för institutets bibliotek (särskild biblioteksassistent finnes).

Den pastoralvård som förekommer utgöres av: enskild själavård, gudstjänster i Sköndals kyrka, andaktsstunder för Sköndalsinstitutet samt på de olika gäst- och sjukhemmen. Därtill kommer konfirmationsundervisning av såväl handikappade som andra. Ett icke ringa antal kyrkliga förrättningar förlägges också till Sköndals kyrka (dop, vigslar, jordfästningar). Vidare anordnas församlingsaftnar och underhållsaftnar för patienter, gäster, elever och anställda regelbundet varje vecka. Antalet gudstjänst-

besökare vid de söndagliga högmässogudstjänsterna utgör 150 å 200 personer. Inom anstalten vistas och arbetar omkring 775 personer, vartill bör läggas omkring 50 elever, som är i praktisk verksamhet på skilda platser men som tillhör institutet och som institutionens präster jämväl får betjäna, samt ca 250 patienter och anställda vid de båda filialanstalterna till Stora Sköndal, nämligen Skävegården i Järna församling och Östfora i Järlåsa församling.

Under detta år beräknas att antalet invånare på Stora Sköndal kommer att öka med ytterligare 50 personer på grund av utvidgningar. Till denna verksamhet må även läggas prästernas föredrag, gudstjänster och lektionsföredrag i skilda församlingar och vid kurser runt om i vårt land till ca 200 per år.

Diakonsällskapet erhåller såsom lönebidrag ur kyrkofonden till direktors (föreståndaren) lön 2 000 kronor per år. Direktors lön utgår enligt lgr B: 1 med kronor 42 840: — enligt Kungl. Maj:ts beslut, vartill kommer pensionsavgifter samt avgifter till riksförsäkringsanstalten ca kronor 3 000: —.

Direktor skall enligt diakonsällskapets stadgar, som fastställts av Kungl. Maj:t, vara präst i svenska kyrkan. De arbetsuppgifter, som åligger direktor, motsvarar i väsentlig grad en församlingsprästs arbetsuppgifter i en större församling. Vi anser därför motiverat att det bidrag till direktors lön, som redan utgår från kyrkofonden, utökas att täcka hela lönebeloppet och att således bidrag ur kyrkofonden bör kunna utgå till avlöning i varje fall av direktor samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om en undersökning i detta avseende.

Med hänvisning till vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte

1) anhålla om undersökning i syfte att ur kyrkofonden kunna tilldela Sköndalsinstitutet anslag för den i motionen omnämnda prästerliga direktorn,

2) anhålla om undersökning beträffande frågan om statsbidrag till lärarlönerna vid Sköndalsinstitutets sociala linje.

Stockholm den 1 mars 1961

Eric Nelander

Märta Boman

Ake Zetterberg

Stina Gunne

Erik Larsson
i Norderön

David Svenungsson

Henning Carlsson

Daniel Wiklund
i Stockholm

Thorvald Källstad

Evert Svensson
i Kungälv

Arvid Nilsson
i Lönsboda

Einar Rimmerfors

<i>James I. A. Dickson</i>	<i>Axel Gustafsson</i>	<i>Gustav Boija</i>
<i>Olof Johansson</i> i Öckerö	<i>Yngve Hamrin</i>	<i>Gunnar Larsson</i> i Luttra
<i>Carl Eric Hedin</i>	<i>Lisa Johansson</i>	<i>Robert Johansson</i>
<i>Emil Elmwall</i>	<i>Augustinus Keijer</i>	<i>Arne Magnusson</i> i Jönköping
<i>Gunnar Gustafsson</i>	<i>M. Berglund</i>	<i>Axel Landgren</i>

Bilaga

Budget

för *Diakonskolan vid Sköndalsinstitutet*
(exklusive kyrkomusikaliska linjen)

läsåret 1/7 1961—30/6 1962

Kostnader

Löner och arvoden till föreläsare enl. bilaga	241 934
Undervisningsmateriel, film m. m.	5 000
Bibliotekskostnader	5 000
Lokalkostnader	25 000
Administrationskostnader	31 518
Premier	300
Reseersättningar	3 000
Skrivmateriel, trycksaker, annonser	3 000
Diverse	2 000
	<u>Kronor 316 772</u>

Intäkter

Rikskollekt	125 000
Avkastning från fonder	3 146
Elevavgifter	58 900
Beräknat underskott	129 726
	<u>Kronor 316 772</u>

Löner å Sköndalsinstitutet

Studierektor	lgr 26	33 192	
Sociallärare Doolke	„ 21—24	29 928	
Sociallärare Gafvelin	„ 24	29 928	
Lärare humaniora	„ 21	25 632	
Lärare Gothefors	„ 21—22	26 988	
Praktikanthandledare (3/4)	„ 17—17	15 642	
1/2 lärare bibliotekarie	„ 21—22	13 494	174 804

Arvoden till föreläsare å Sköndalsinstitutet

Allmänna kursen	300 timmar	
Introduktionskursen	90 „	
Församlings- o. sociala linjen	700 „	
Kyrkokamerala linjen	400 „	
	<hr/>	
	1 490 timmar à 35	52 150
pensionsavgifter + RFA-avgifter		15 000
		<hr/>
		Kronor 241 934
		<hr/>